

Hagvísar Seðlabanka Íslands

Yfirlit um þróun efnahagsmála



Seðlabanki Íslands

Júní 2002

Yfirlit efnahagsmála

Undirliggjandi verðbólga sl. 3 mánuði í samræmi við verðból gumarkmið

Undanfarna 12 mánuði hefur vísitala neysluverðs hækkað um 4,8%. Verðbólgan hefur því minnkað um tæplega helming frá því hún náði hámarki í byrjun ársins. Vísitala neysluverðs í júní hækkaði um 0,45% frá fyrri mánuði. Hækkunin var heldur meiri en fjármálasérfræðingar spáðu að meðaltali, en svipuð og hjá þeim sem mestri hækkun höfðu spáð. Hækkunin var u.þ.b. í samræmi við verðból guspá Seðlabankans um hækkun vísitölu neysluverðs milli fyrsta og annars fjórðungs ársins, en verðlag á öðrum ársfjórðungi liggur endanlega fyrir þegar vísitalan fyrir júlí birtist. Að frátöldum breytingum sem eru annaðhvort utan- aðkomandi (bensín, kjúklingar) eða árstíðar- bundnar (flugfargjöld) er verðbreytingin á árs- kvarða u.þ.b. í samræmi við verðból gumarkmið Seðlabankans (yfir 12 mánuði).

Í síðustu Hagvísun var fjallað um þætti sem hafa haft tímabundin áhrif á vísitölu neysluverðs, t.d. ráðstafanir í tengslum við verðlagsmarkmið aðila vinnumarkaðar og leiðréttingar á grunni vísitölunnar. Þriggja mánaða undirliggjandi hækkun vísitölu neysluverðs á ársgrunni, þ.e.a.s. að frádrægingu árstíðarsveiflu og áhrifum sérstakra tímabundinna þátta, var metin u.þ.b. 4% í byrjun apríl og 3% í maí. Með sömu aðferðum var undir- liggjandi verðbólga 3 mánaða til júníbyrjunar tæplega 2%. Miðað við sl. 6 mánuði var undir- liggjandi verðbólga 3,2% og 5,2% miðað við 12 mánuði.

Undanfarna mánuði hefur dregið mjög úr framlagi gengisbreytinga til verðbólgunnar, enda var verð erlendra gjaldmiðla, vegið með vöruinn- flutningi, að meðaltali u.þ.b. 5½% lægra í maí sl. en fyrir ári. Gengishækkun krónunnar frá því í nóvember hefur eytt þeim mun sem var á milli gengisbreytinga og verðhækkunar innfluttrar vöru á sl. ári (sjá mynd 3). Í júní höfðu innfluttar vörur án áfengis og tóbaks hækkað um 2,6% á 12 mán- uðum, húsnæðiskostnaður um 4,6%, innlendar

vörur án búvöru og grænmetis um 6,4% og þjónusta á almennum markaði um 8,1%. Verð- bólga umfram verðból gumarkmið skýrist því fyrst og fremst af verðhækkun innlendra liða og vegur þjónusta á markaði þar þyngst.

Árstíðarleiðrétting atvinnuleysi eykst áfram, en hægar en áður

Eins og jafnan á þessum árstíma hefur atvinnu- lausum fækkað sl. tvo mánuði. Atvinnuleysi í maí mældist 2,5%, sem er tæplega 1% meira en á sama tíma í fyrra. Árstíðarleiðrétting var atvinnu- leysið 2,3%, sem er aukning um 0,1% frá apríl- mánuði. Þótt atvinnuleysi sé enn á uppleið að teknu tilliti til árstíma hefur það aukist hægar sl. tvo mánuði en mánuðina sjö þar á undan. Í maí voru einungis gefin út 43 ný tímabundin atvinnu- leyfi, samanborið við 128 í maí 2001. Fjöldi endurnýjaðra leyfa stendur u.þ.b. í stað.

Lægðin í innflutningi gæti hafa náð botni

Breytilegur fjöldi vinnudaga í mars og apríl vegna tímasetningar páska gerir samanburð á utanríkis- viðskiptum milli ára erfiðan. Mikill samdráttur kom fram í mars sem gekk til baka í apríl. Þessi bjögun skýrir væntanlega að nokkru leyti þriðj- ungi meiri útflutning án skipa og flugvéla og fimmtungi meiri samsvarandi innflutning á föstu gengi í apríl í ár en í fyrra. Í heildartölum fyrir fyrstu 4 mánuði ársins ætti þessi bjögun að vera úr sögunni að miklu leyti, þótt bíða verði maí- og júnítalna til að fá glögga vísbendingu um hvort nýlegar gengisbreytingar eiga umtalsverðan þátt í breytingum á inn- og útflutningi. Að skipa- og flugvéla viðskiptum frátöldum var útflutningur á föstu gengi 12% meiri fyrstu fjóra mánuði ársins en á sama tíma í fyrra, en innflutningur 12% minni. Samanborið við fyrstu tvo mánuði ársins hafði heldur dregið úr vexti útflutnings og sam- drætti innflutnings.

Ótímabært er að fullyrða að botni samdrátt- arins í innflutningi sé náð, en árstíðarleiðréttingur

innflutningur á föstu verði, án viðskipta með skip og flugvélar, var þó heldur meiri mánuðina febrúar til apríl en næstu 3 mánuði á undan. Sviptingar í gengismálum kunna að valda tímabundinni hliðrun í utanríkisviðskiptum sem ekki er auðvelt að sjá fyrir eða greina frá varanlegri áhrifum. Hafa verður í huga að samdrátturinn sl. 2 ár er þegar orðinn mjög mikill (sjá mynd 13). Að magni var almennur innflutningur neysluvöru fyrstu 4 mánuði ársins ríflega fimmtungi minni en á sama tíma árið 2000. Þess er því að vænta að innflutningurinn sé nálægt botni, hafi honum ekki þegar verið náð.

Á fyrstu fjórum mánuðum ársins var 8 ma.kr. afgangur á vöruviðskiptum við útlönd og helmingi meiri ef horft er framhjá viðskiptum með skip og flugvélar. Til samanburðar má geta þess að í nýrri spá Þjóðhagsstofnunar, sem gefin var út 21. júní, var reiknað með 10,4 ma.kr. afgangi árinu öllu.

Útlán hafa dregist saman að raungildi

Tölur um vöxt útlána eru nú í fyrsta sinn ein-skorðaðar við útlán til innlendra aðila. Útlán hafa dregist saman undanfarna mánuði og enn meira að raungildi. Í maílok höfðu útlán minnkað um 3½% að raungildi frá því fyrir ári og sl. 3 mánuði var árshraði samdráttarins 11½%. Að nafnvirði höfðu útlán aukist um 2,3% á 12 mánuðum, en hafa ber í huga að gengishækkun krónunnar frá því fyrir ári rýrir stofn útistandandi gengisbundinna útlána. Að frádregnum gengisáhrifum og beinum áhrifum verðtryggingar á stofn útlána jukust útlán um 4,5%, sem engu að síður er umtalsverð hjöðnun vaxtar. Sl. 3 mánuði hafa útlán að frádregnum þessum áhrifum dregist saman um tæp 2% á árs kvarða. Vöxtur peningamagns og

almenns sparifjár (M3) hefur lítið breyst frá því fyrir ári þótt hægt hafi á raunvexti.

Afkoma ríkissjóðs fyrstu 5 mánuði ársins lakari en í fyrra en bati í tekjuöflun sl. mánuði

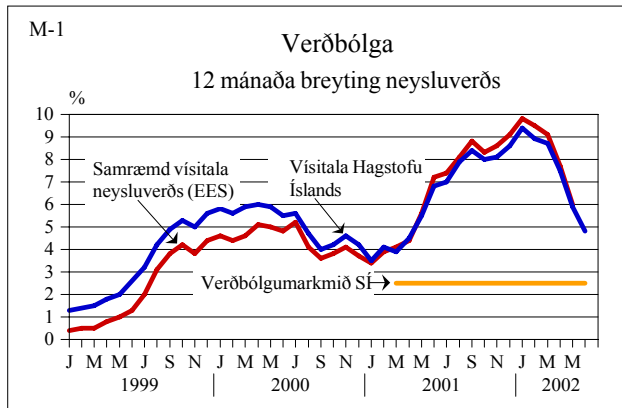
Afkoma ríkissjóðs til maíloka 2002 var neikvæð um tæplega 9 ma.kr., sem er tæpum 4 ma.kr. lakara en á sama tíma í fyrra. Vegna meiri innheimtu af veittum lánnum, minni greiðslna inn á lífeyris-skuldbindingar og lítilsháttar sjóðsústreymis voru lántökur ríkisins þó heldur minni en á sama tíma í fyrra. Eins og í fyrra hefur nettófjármögnun ríkissjóðs á þessu ári einkum verið erlend.

Skatttekjur ríkisins voru 2% lægri að raungildi fyrstu 5 mánuði þessa árs en á sama tímabili árið 2001. Innheimta á virðisaukaskatti síðustu mánuði sýnir þó nokkur merki þess að velta sé að minnsta kosti hætt að dragast saman. Verulega hafði dregið úr samdrættinum í febrúar og mars og í apríl og maí var innheimta 10% meiri að raungildi en á sama tíma í fyrra. Staðgreiðslutekjur ríkissjóðs fyrstu fjóra mánuði ársins voru 14% meiri en á sama tíma í fyrra, þrátt fyrir lítilsháttar lækkun skattprósentu. Skattar af launagreiðslum skiluðu u.þ.b. 10% meiri tekjum það sem af er ári en á sama tíma í fyrra, sem er í takt við þróun launa.

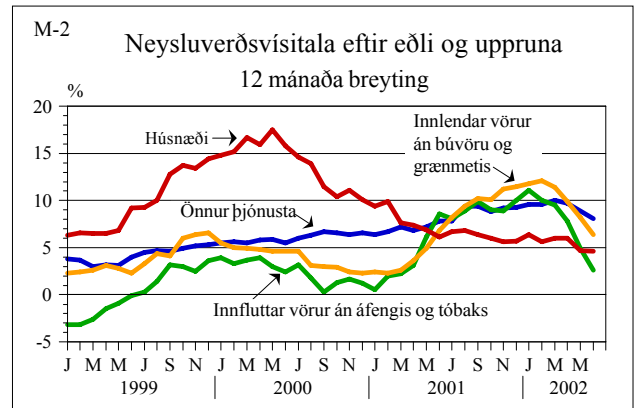
Á fyrstu 5 mánuðum ársins höfðu rekstrargjöld ríkissjóðs aukist um 6% umfram verðlag, fjárfestingarútgjöld um 24% og gjöld án vaxta alls um 3%. Tilfærsluútgjöld drógust hins vegar saman, og skýrist það af sérstökum útgjöldum á fyrri hluta 2001.

Í Hagvísunum er notast við talnagögn sem tiltæk voru 25. júní 2002.

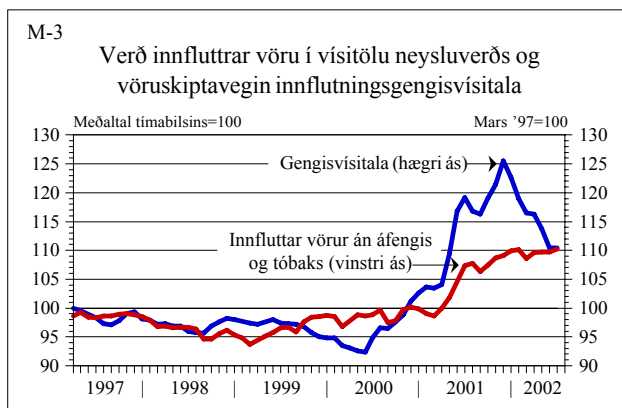
I Verðbólga



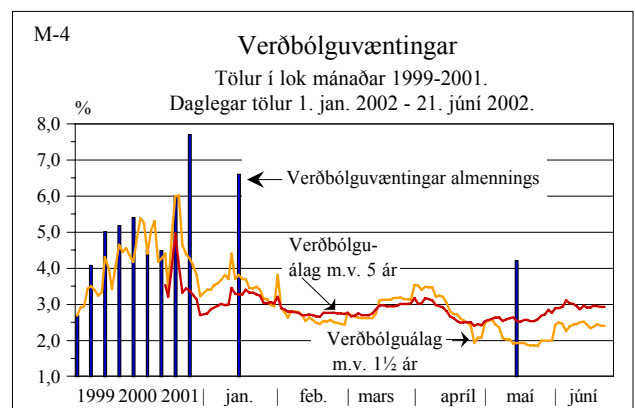
Vísitala neysluverðs í júní hækkaði um 0,45% frá fyrri mánuði. Verð á bensíni hækkaði um 5,3% (0,14% áhrif á vísitöluna). Verð á mat- og drykkjarvörum hækkaði um ½% (0,08%) og flugfargjöld um 5,4% (0,09%). Undanfarna 12 mánuði hefur vísitalan hækkað um 4,8%. Í maí hafði samræmd vísitala neysluverðs hækkað um 6% á 12 mánuðum.



Í júní höfðu innfluttar vörur án áfengis og tóbaks hækkað um 2,6% á 12 mánuðum. Húsnæðisliður vísitölnnar hækkaði á sama tíma um 4,6%, innlandar vörur án búvöru og grænmetis um 6,4%, og þjónusta á almennum markaði um 8,1%.

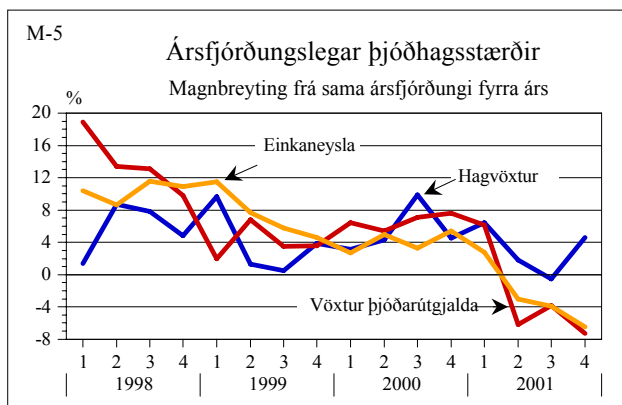


Gengishækkun krónunnar að undanförmu hefur eytt mun sem var á milli gengisbeytinga og verðhækkunar innfluttrar vöru á sl. ári.

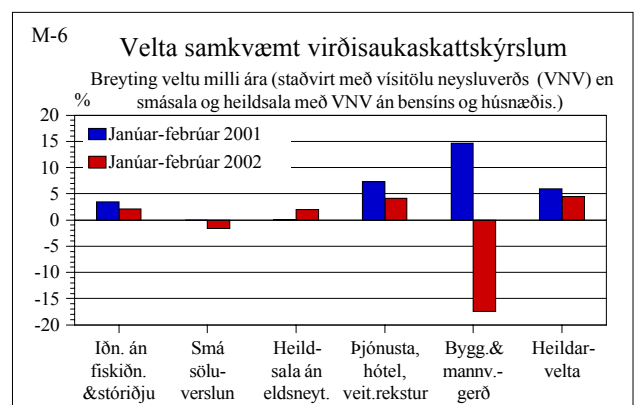


Verðbólguálag á vexti óverðtryggðra ríkisskuldabréfa með u.þ.b. 1½ árs líftíma hefur verið nokkuð stöðugt það sem af er júní. Það var 2½% hinn 21. júní, eins og það var að meðaltali dagana 3.-21. júní. Á sama tímabili var verðbólguálag skuldabréfa með u.þ.b. 5 ára líftíma að meðaltali 3% og 2,9% þann 21. júní. Samkvæmt könnun sem var gerð í lok maí gerði almenningur að meðaltali ráð fyrir að verðbólga næstu tólf mánaða yrði 4,2%.

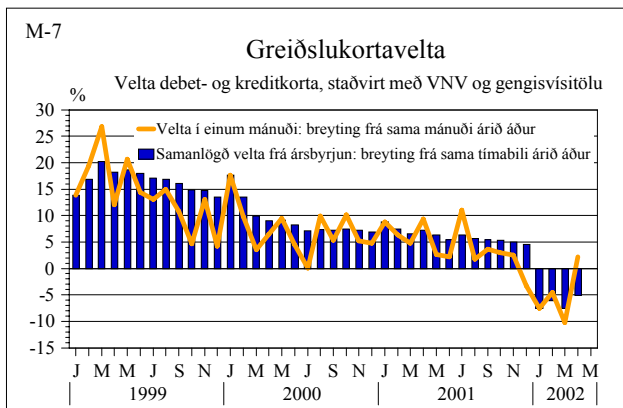
II Framleiðsla og velta



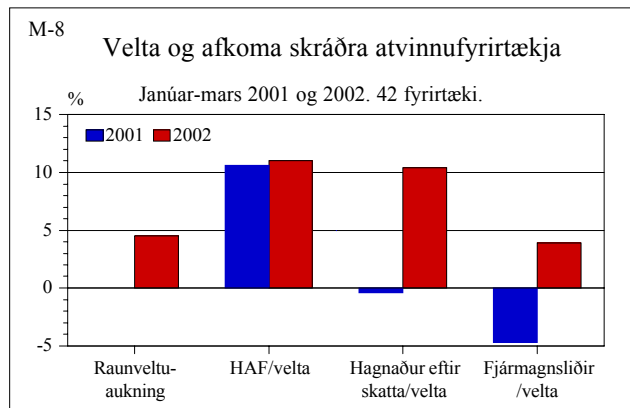
Vöxtur landsframleiðslu jókst á ný á síðasta ársfjórðungi 2001 og mældist 4,6% meiri en í sama fjórðungi árið áður. Ástæðan er 13,5% meiri útflutningur og 18,8% minni innflutningur. Hins vegar mældist meiri árssamdráttur þjódarútgjalda en á þriðja ársfjórðungi, eða 7,3%. Tölur um fyrsta ársfjórðung 2002 eru væntanlegar 28. júní.



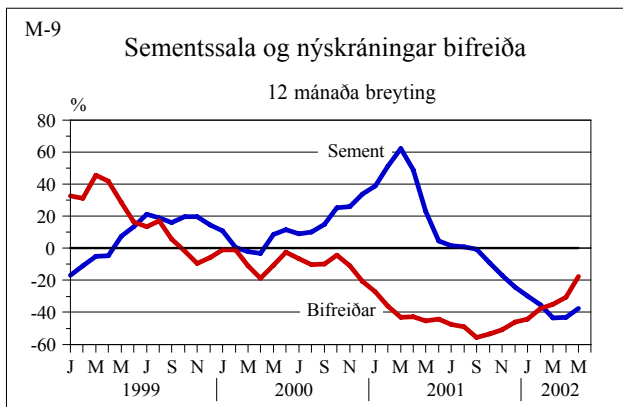
Heildarvelta í janúar og febrúar jókst um ½% að raungildi, ef raunvirk er með vísitölu neysluverðs. Ef tekið er tillit til áhrifa gengisbreytinga á veltu útflutningsgreina og innflutningsgreina en velta innanlandsgreina raunvirk með neysluverðsvísitölu jókst heildarveltan um tæp 2% frá sama tíma í fyrra.



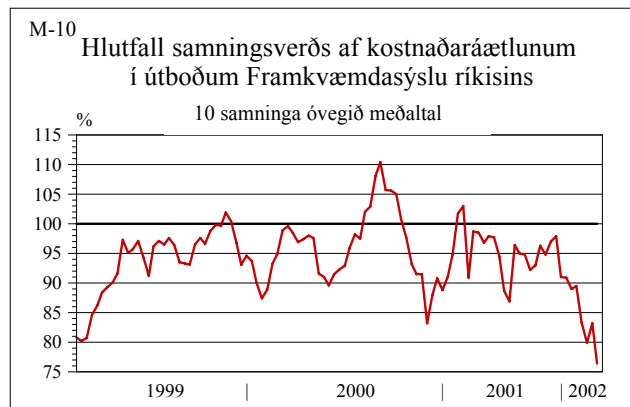
Greiðslukortavelta í apríl sl. var 2,7% meiri að raunvirði en fyrir 12 mánuðum. Samanlögð velta á fyrstu 4 mánuðum þessa árs var 5,1% minni að raungildi en á sama tíma í fyrra. Sveiflan á milli mars og apríl kann að stafa af breytilegum fjölda virkra daga í þessum mánuðum.



Hagnaður skráðra fyrirtækja eftir skatta hefur stórukaust miðað við árið í fyrra. Þá var lítilsháttar tap, en á fyrsta fjórðungi yfirstandandi árs nam hagnaður 10% af veltu.

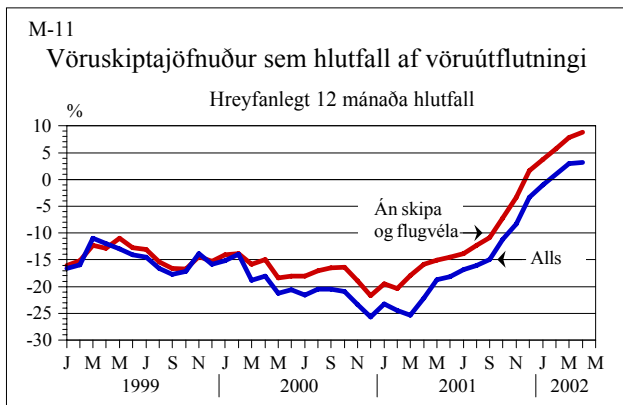


Í maí voru skráðir 18% færri bílar en í sama mánuði í fyrra. Heldur hefur þó dregið úr 12 mánaða samdrætti og fjölgun skráninga milli mánaða var meiri en skýrist af árstíðarbundinni fjölgun í maí. Heldur minni samdráttur mældist einnig í sementssölu en mánuðina tvo á undan. Hún er þó meira en helmingi minni en fyrir tveimur árum.

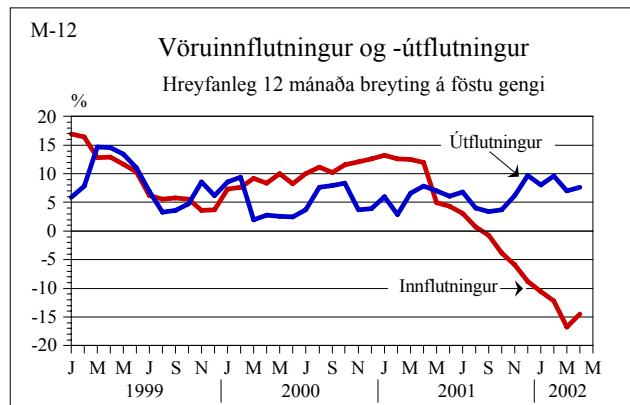


Óvegið samningsverð tíu síðustu samninga í útboðum Framkvæmdasýslu ríkisins var 23,5% undir kostnaðaráætlunum. Þetta er meira frávik en mælt hefur a.m.k. frá árinu 1995 þegar söfnun þessara gagna hófst.

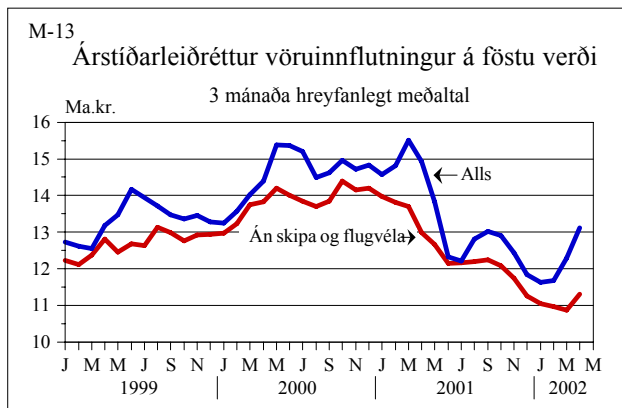
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði



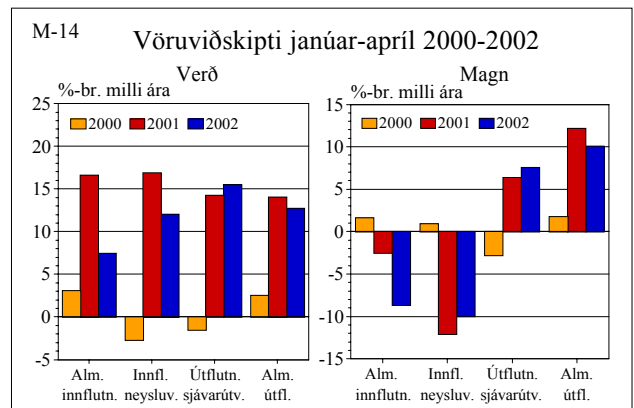
Á fyrstu fjórum mánuðum ársins var 16 ma.kr. afgangur á vöruskiptum við útlönd, án viðskipta með skip og flugvélar, og 8 ma.kr. afgangur í heild. Á sama tíma í fyrra var halli á vöruskiptum 0,9 ma.kr. án viðskipta með skip og flugvélar og 5,6 ma.kr. halli í heild, á föstu gengi. Í apríl var afgangur á vöruskiptum 2,7 ma.kr. samanborið við 2,2 ma.kr. afgang í sama mánuði í fyrra á föstu gengi.



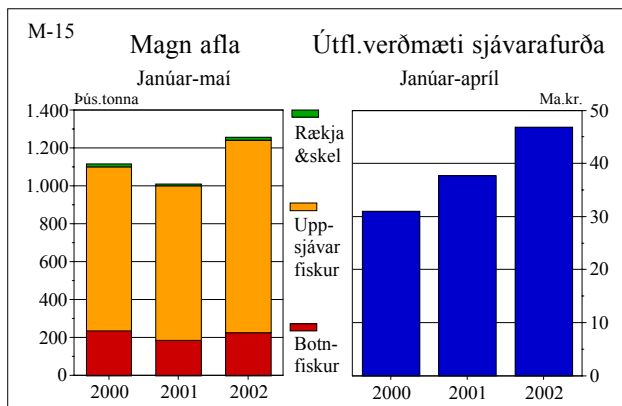
Í apríl voru fluttar út vörur fyrir 20,8 ma.kr. sem er rúmlega 27% meira en í apríl í fyrra á föstu gengi. Fluttar voru inn vörur fyrir 18,1 ma.kr., sem er tæplega 28% meira en í apríl í fyrra á föstu gengi. Hafa ber í huga að í ár voru páskar í mars en í apríl í fyrra.



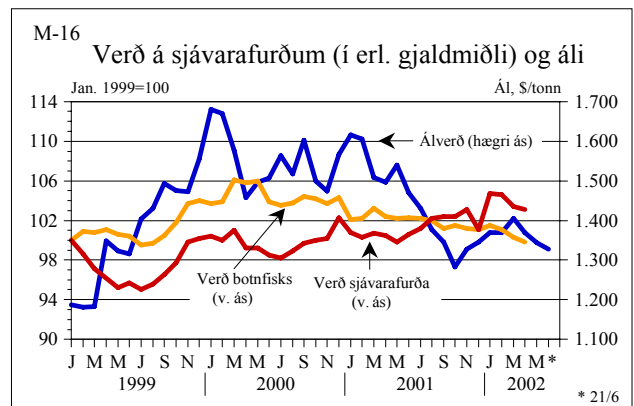
Árstíðaleiðréttur innflutningur án viðskipta með skip og flugvélar jókst í apríl í fyrsta sinn frá september á síðasta ári. Árstíðaleiðréttur innflutningur án viðskipta með skip og flugvélar var þá svipaður og í janúar 1998.



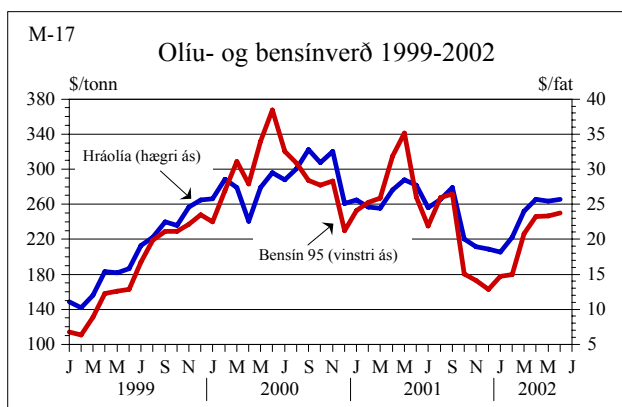
Á fyrstu fjórum mánuðum ársins var almennur útflutningur 10% meiri en árið áður og verð 12,7% hærra, sem að mestu skýrist af 11,4% hækkun meðalverðs erlendis gjaldeyris frá á sama tíma í fyrra. Útflutningur iðnaðarvöru jókst um 15,7% að magni og útflutningur sjávarafurða um 7,6%. Innflutningur dróst saman um 7,5%, þar af almennur innflutningur um 8,7% og innflutningur neysluvöru um 10%.



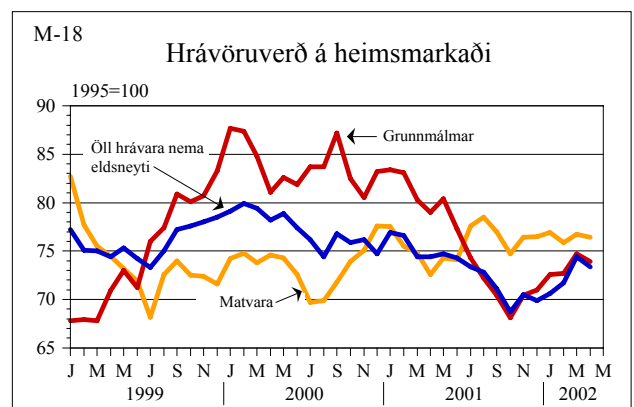
U.þ.b. fjórðungi meiri afli hefur borist að landi fyrstu 5 mánuði þessa árs en í fyrra. Útflutningur hefur verið meiri sem því nemur. Þess ber að geta að verkfall fiskimanna í fyrra olli því að minna fiskaðist þá en ella.



Verðlag sjávarafurða hefur haldist hagstætt það sem af er ári, en álverð hélt áfram að lækka í júní og var um miðbik mánaðarins u.þ.b. 10% lægra en fyrir ári.

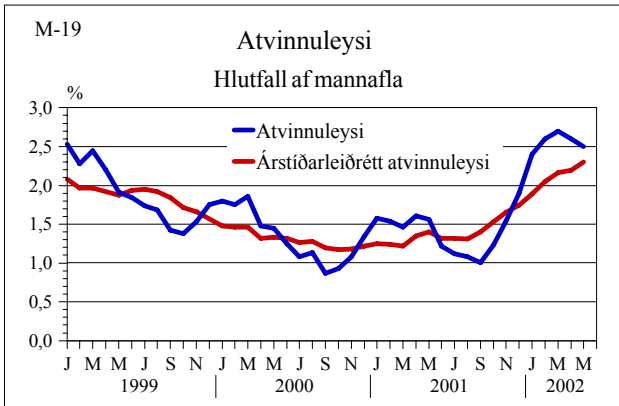


Verð bensíns og olíu hefur verið tiltölulega stöðugt sl. vikur, en hækkað lítillega miðað við meðalverð maímánaðar.

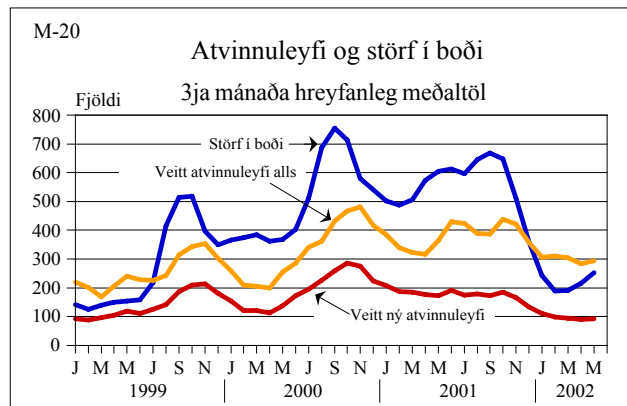


Vísitala hrávöruverðs að eldsneyti undanskildu lækkaði í apríl eftir hækkun mánuðina á undan.

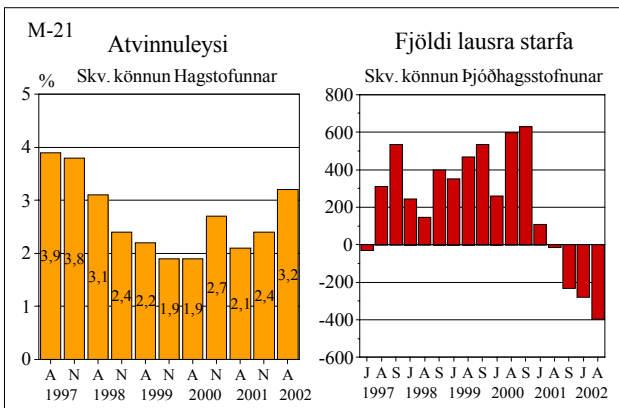
IV Vinnumarkaður og tekjur



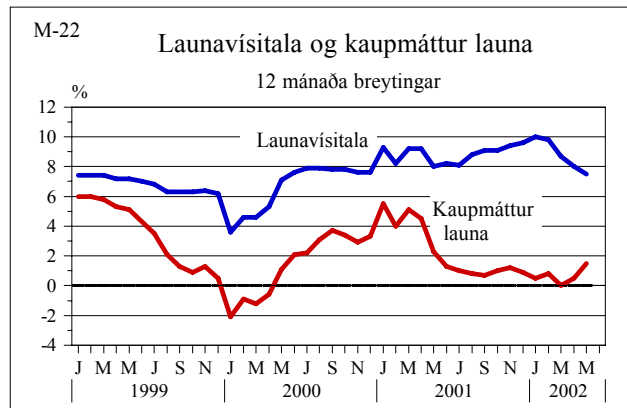
Atvinnuleysi í maí mældist 2½%, eða 0,1% minna en í apríl. Í maí 2001 var atvinnuleysi 1,6%. Árstiðarleiddrett atvinnuleysi var 2,3% í maí og hækkar um 0,1% milli mánaða. Í maí í fyrra var árstiðarleiddrett atvinnuleysi 1,4%. Árstiðarleiddrett atvinnuleysi hefur ekki verið hærri síðan í nóvember 1998.



Veitt voru 336 atvinnuleyfi í maí sl., samanborið við 454 í maí árið 2001. Nýjum tímabundnum atvinnuleyfum hefur fækkað mikið milli ára en framlengdum tímabundnum leyfum fjölgað. Fjöldi lausra starfa hjá vinnumiðlunum í lok máímánaðar var 276, sem er töluvert minna en fyrir ári (589).

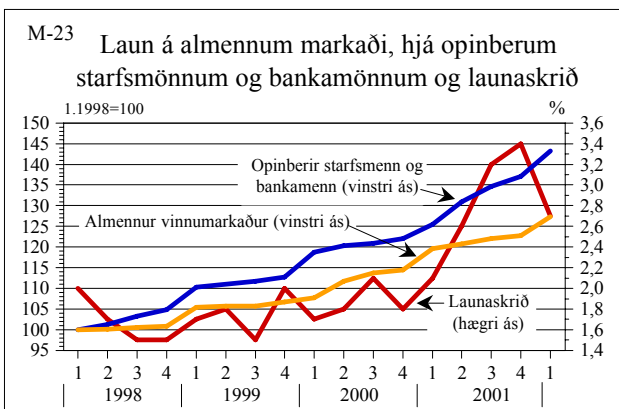


Samkvæmt vinnumarkaðskönnun DHS sem gerð var í apríl töldu atvinnurekendur á landinu öllu æskilegt að fækka starfsfólki um ½% af áætluðu vinnuafli. Þar af vildu atvinnurekendur á höfuðborgarsvæðinu fækka starfsfólki um 1,3% af vinnuafli þar, en á landsbyggðinni vildu atvinnurekendur hins vegar fjölga starfsfólki um 0,7%. Skv. vinnumarkaðskönnun Hagstofunnar í apríl jókst atvinnuleysi úr 2,1% í apríl í fyrra í 3,1% í ár, vinnustundum fækkaði á sama tíma úr 43,7 í 42,8 og atvinnuþátttaka minnkaði úr 83,6% í 82,9%.

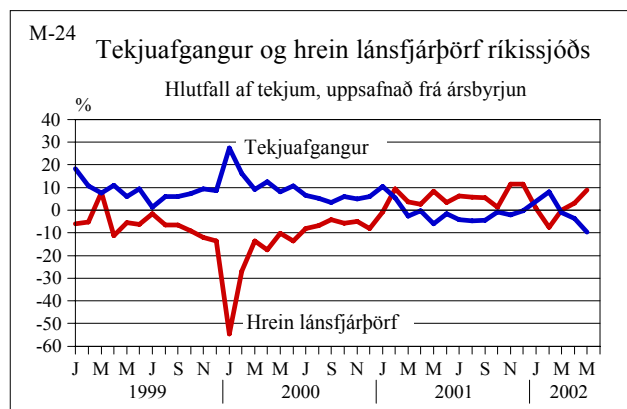


Launavísitalan hækkaði um 0,2% í maí og 7½% undanfarna 12 mánuði. Í maí hafði kaupmáttur launa aukist um 1½% á 12 mánuðum.

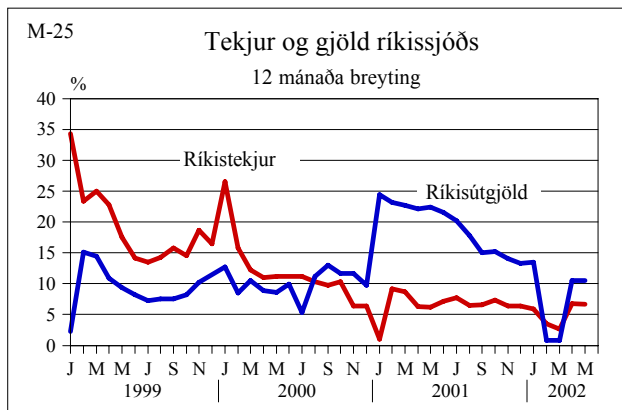
V Opinber fjármál



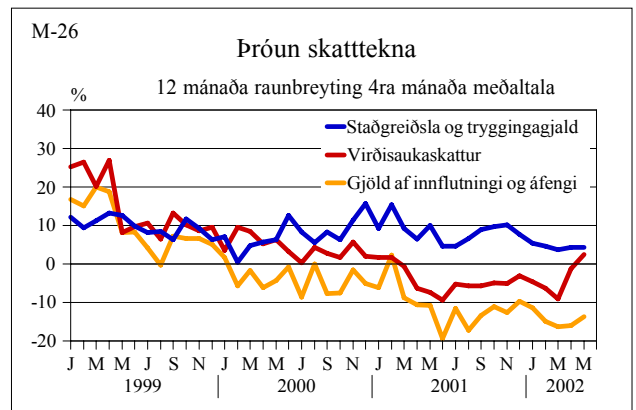
Launavísitala opinberra starfsmanna og bankamanna hækkaði um 14,1% frá 1. ársfjórðungi 2001 til 1. ársfjórðungs 2002. Á sama tíma hækkuðu laun á almennum vinnumarkaði um 6,4%. Launaskrið jókst á síðasta ári. Ekkert launaskrið mældist hins vegar milli 4. ársfjórðungs 2001 og 1. ársfjórðungs 2002. Launaskrið yfir 12 mánuði mældist 2,7% á 1. ársfjórðungi 2002 samanborið við 3,4% á 4. ársfjórðungi 2001.



Til mailoka voru greidd gjöld ríkisins 9 ma.kr. umfram tekjur. Á sama tíma árið 2001 var hallinn 5 ma.kr. Innheimta útstandandi lána var meiri en í fyrra og hrein lánsfjárförf 8 ma.kr. nú á móti 7 ma.kr. á sama tíma í fyrra. Minna var greitt inn á lífeyrisskuldur en í fyrra og nú eins og í fyrra var hrein lánsfjárförf ríkisins í meginatriðum fjármögnuð með erlendum lánum.

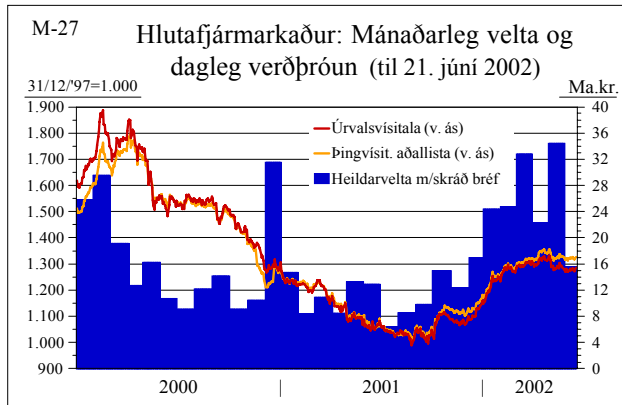


Tekjur til mailoka voru 7% hærrí en 2001. Beinir skattar héldu tæplega í við verðbólgu og höfðu skilað 6,5% meira en til mailoka í fyrra. Virðisaukaskattur skilaði næstum sama raunvirði til mailoka og í fyrra (eftir sterkan apríl) og einnig dró úr 12 mánaða lækkuun innflutningsgjalda. Til mailoka jukust útgjöld án vaxta um 3% að raungildi, en rekstrargjöld um 6%.

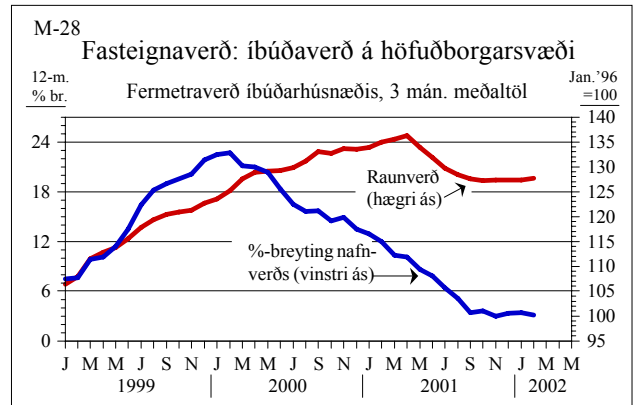


Tímabilið frá febrúar til maí 2002 voru tekjur ríkissjóðs af staðgreiðslu og tryggingagjöldum 4% hærrí að raungildi en á sama tíma í fyrra, þótt kaupmáttur launa hafi verið óbreyttur. Tekjur af virðisaukaskatti jukust í apríl og voru 2,5% meiri að raungildi en fyrir ári. Raunvirði tekna af innflutningi og áfengi hélt áfram að lækka, þótt dregið hafi úr 12 mánaða lækkuun.

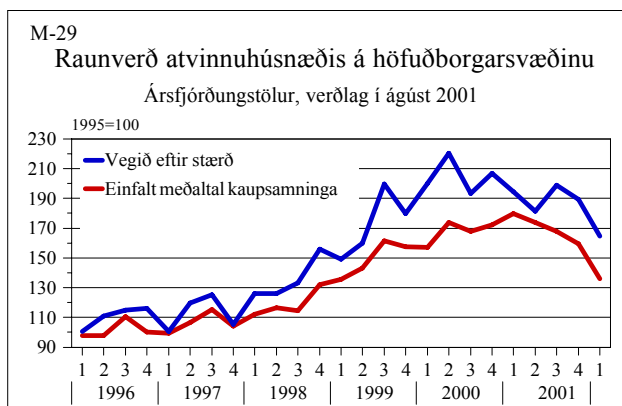
VI Gengi og eignaverð



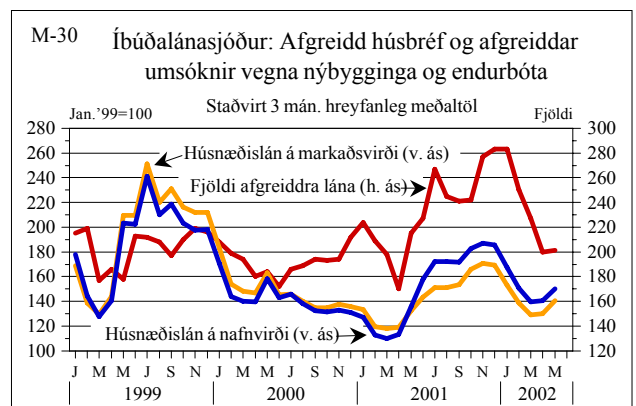
Gengi hlutabréfa hefur haldist nokkuð stöðugt undanfarna mánuði, ólíkt þróun hlutabréfa á erlendum mörkuðum. Þótt gengið hafi sigið lítillega frá því í apríl er það enn u.þ.b. 30% yfir lágmarkinu í september. Þennan árangur ber að skoða í ljósi þess að ýmsar erlendar hlutabréfavitölur hafa að undanförmu verið aðeins lítillega hærrí en þegar gengi hlutabréfa féll lægst í kjölfar atburðanna 11. september 2001.



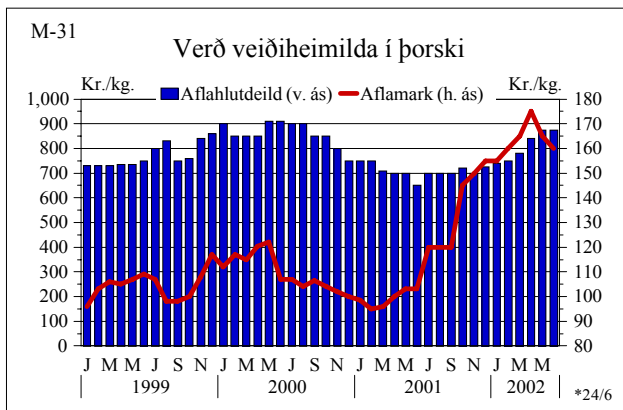
Vísitala fasteignaverðs (sér- og fjölbýli) á höfuðborgarsvæðinu hækkaði um 3,1% á 12 mánuðum til febrúar 2002, en svipuð hækkuun hefur mælst undanfarið hálf t ár. Vísitala fermetraverðs í fjölbýli lækkaði um 1,4% á 3 mánuðum til maí 2002. Þriggja mánaða hlaupandi meðaltal vísitölnunnar var óbreytt frá því fyrir ári.



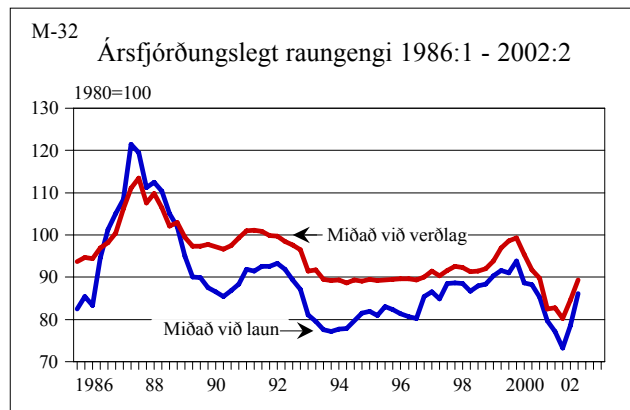
Vísbendingar um verðlækkuun atvinnuhúsnæðis eru að styrkjast. Raunverð á fyrsta ársfjórðungi 2002 virðist nú vera 15-25% lægra en á sama tíma í fyrra, sem svarar til 8-18% nafnlækkuunar. Sem fyrr ber að minna á að mælingar eru fáar og húseignir afar mismunandi, svo talsverðar sveiflur geta orðið á verðmælingunni af tilviljun einni saman. Lækkuunar-tilhneigingin er þó að verða of skýr og langvarandi til að tilviljun ein ráði.



Afgreiddar umsóknir hjá Íbúðalánasjóði vegna nýbygginga og endurbóta voru 203 í maí, en voru 290 í maí í fyrra. Til kaupa á notuðu húsnæði í maí voru afgreidd 709 lán, en í maí í fyrra voru afgreidd 609 lán. Fjárhæð afgreiddra húsbrefa er nokkuð hærrí fyrstu fimm mánuði ársins en á sama tíma í fyrra, þrátt fyrir lækkuun það sem af er árinu.

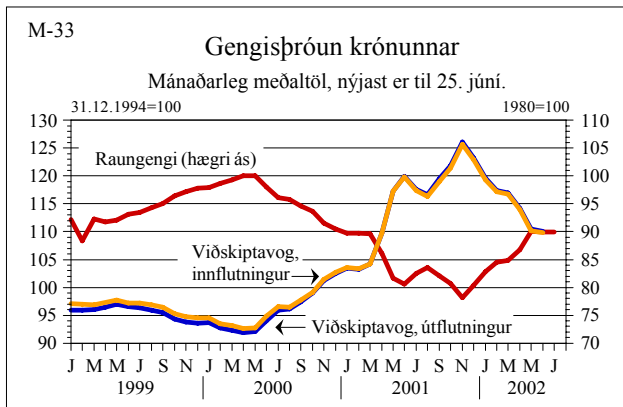


Verð á aflahlutdeild í þorski er nú um 850-900 kr./kg. og hefur lítið breyst frá í maí. Verð á leigukvóta hefur haldið áfram að lækka og er nú um 160 kr./kg.

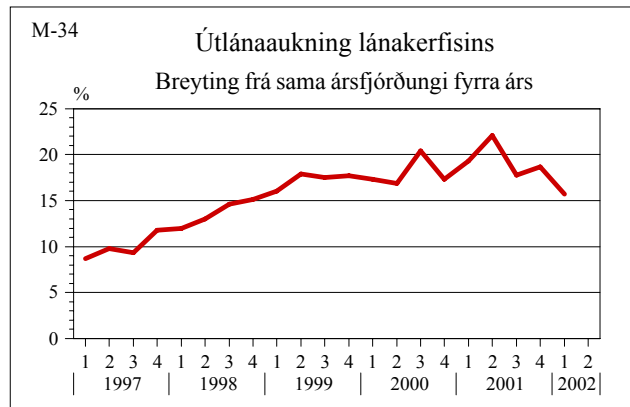


Raungengi krónunnar hefur hækkað töluvert það sem af er þessu ári sökum hækkunar nafngengis. Miðað við verðlag var raungengi á 2. ársfjórðungi 8,3% hærra en á sama tíma í fyrra og 2,8% hærra en að meðaltali undanfarin 10 ár, en 1½% hærra sé miðað við laun.

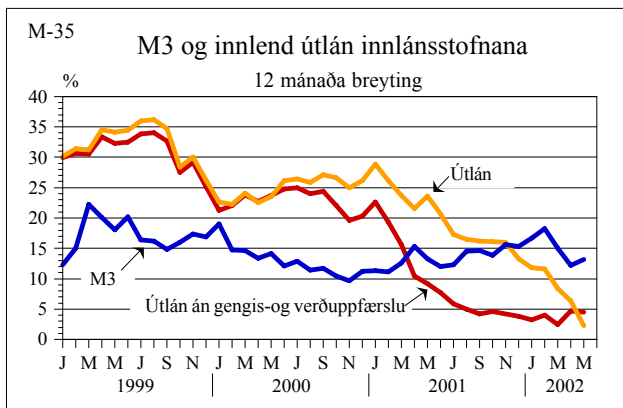
VII Peningar, útlán og vextir



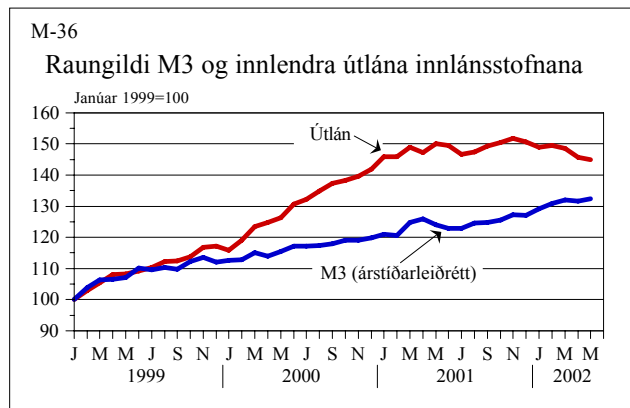
Gengi krónunnar hefur hækkað um 9,6% frá áramótum og um 1% frá síðustu mánaðarmótum, til 25. júní. Mánaðarleg raungengi krónunnar miðað við verðlag var í maí rúmlega 10% hærra en fyrir ári.



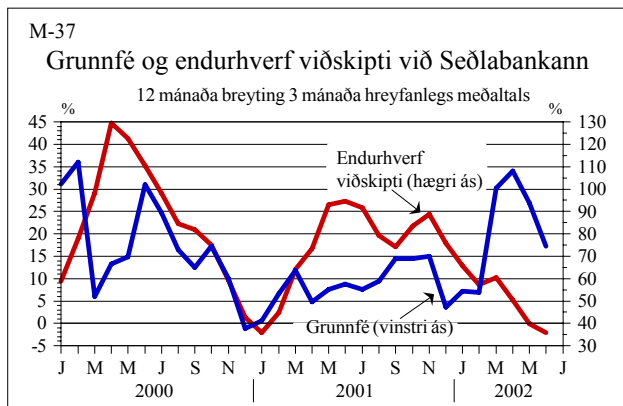
Tólf mánaða útlánavöxtur lánakerfisins nam 15,7% til marsloka. Mikill vöxtur var enn í húsnæðislánum og hjá opinberum lánasjóðum, en hratt hefur dregið úr vexti útlána bankakerfisins. Umreiknaður vegna tilfærslu FBA og Kaupþings nam vöxtur útlána bankakerfisins 8,6%. Vöxtur útlána til heimila hafði aukist frá árslokum 2001 og nam hann 18% á 12 mánuðum, en töluvert dró úr vexti útlána til atvinnuvega, sem nam 12,9%.



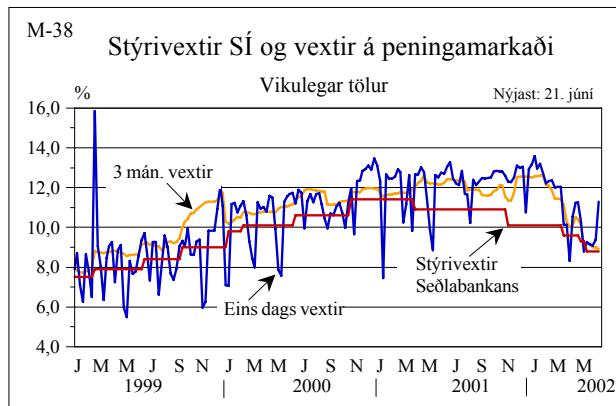
Breyting í % til loka maí 2002	M3	Útlán án uppfærslu	Útlán
Yfir 1 mánuð (M3 árstíðarleiddrétt)	0,5	-0,5	0,3
Yfir 3 mánuði, umreiknuð til árshraða (M3 árstíðarleiddrétt)	6,6	-10,1	-1,9
Yfir 12 mánuði	13,1	2,3	4,5



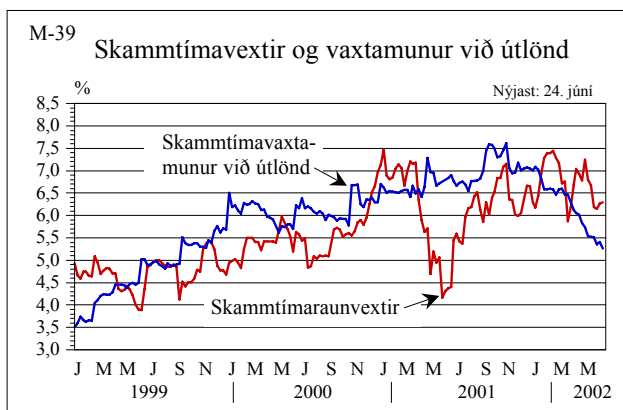
Breyting í % til loka maí 2002	M3	Útlán
Yfir 1 mánuð (M3 árstíðarleiddrétt)	0,7	-0,5
Yfir 3 mánuði, umreiknuð til árshraða (M3 árst.leiðr.)	5,0	-11,6
Yfir 12 mánuði	6,8	-3,4



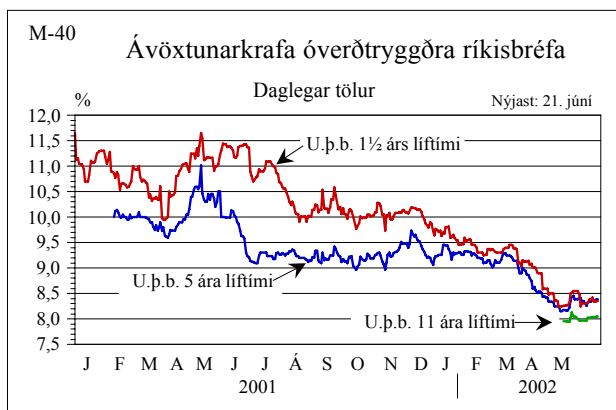
Grunnfé Seðlabankans jókst um tæplega 27% í maí frá sama tíma í fyrra, en skv. bráðabirgðaupplýsingum hefur dregið úr vextinum í júní. Miklar sveiflur einkenna jafnan breytingar á grunnfé og því er vandasamt að túlka breytingar á því. Hinn 25. júní höfðu endurhverf viðskipti innlánsstofnana við Seðlabankann aukist um 36% frá júní í fyrra. Nokkuð hefur þó dregið úr endurhverfum viðskiptum frá því í mars, þegar þau náðu hámarki.



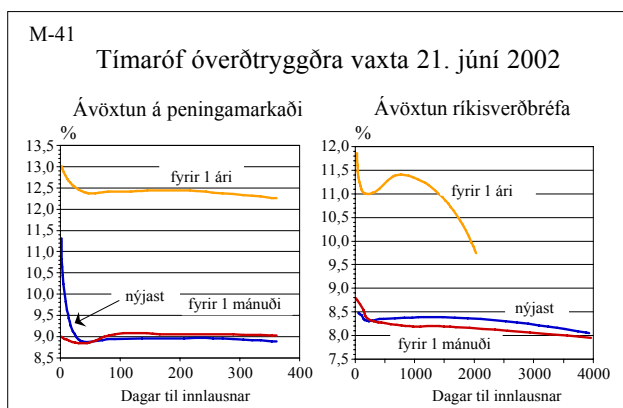
Þann 18. júní tilkynnti bankastjórn SÍ um 0,3 prósentna lækkun stýrivaxta í 8,5% frá 25. júní. Þetta er fjórða lækkunin á stýrivöxtum bankans það sem af er þessu ári en alls hafa vextirnir lækkað um 1,6 prósentu frá áramótum. Vextir á peningamarkaði hafa lækkað verulega á þessu ári. Í síðustu viku hækkuðu þó vextir á peningamarkaði á lánum til eins dags um tæpar 2 prósentur frá fyrri viku. Hækkunina má einkum rekja til áhrifa af sölu ríkisins á 20% hlut í Landabankanum sem átti sér stað undir lok binditímabils. Þriggja mánaða peningamarkaðsvextir hafa lækkað frá áramótum um 3,6 prósentur og vextir til eins dags um 1,7 prósentu.



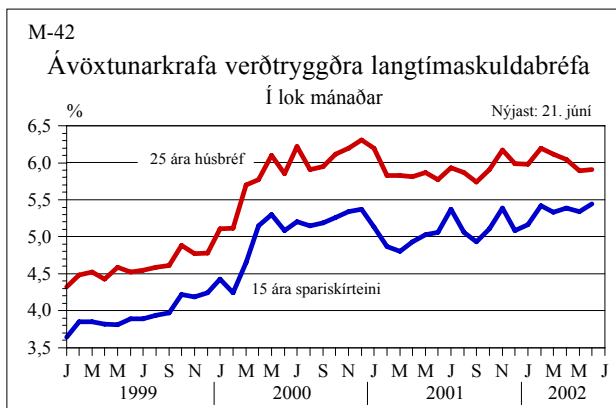
Raunstýrivextir Seðlabankans mældir með verðbólguálaginu voru 6,3% 21. júní og höfðu lækkað um hálfa prósentu síðan Hagvísar voru gefnir út í maí. Skammtíamavaxtamunur gagnvart útlöndum hefur lækkað um 1,8% það sem af er árinu og var um 5,3% þann 24. júní.



Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa með 1½ árs- og 5 ára líftíma hefur verið nokkuð stöðug, u.þ.b. 8½% undanfarna 2 mánuði á báðum flokkum. Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa til 11 ára er aðeins lægri, eða 8,1% 21. júní, sem var lítillega yfir meðalávöxtun í útboði þann 15. maí (7,97%).

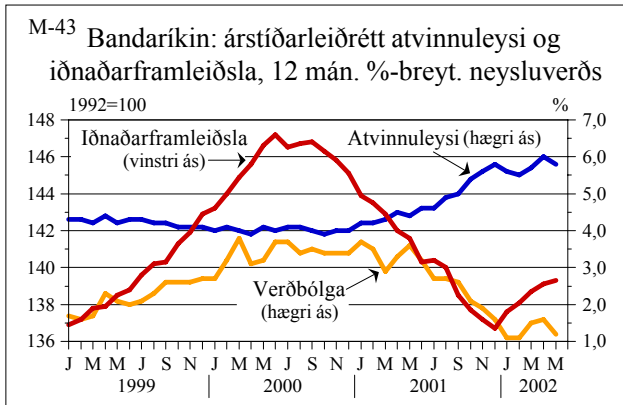


Ávöxtunarferrill peningamarkaðsbréfa er nánast flatur, en hefur hliðrast örlítið uppávið frá síðasta mánuði. Vextir til eins dags eru þó óvenjuhár sbr. texta við mynd 38. Ávöxtunarferrill ríkisverðbréfa hefur verið niðurhallandi um nokkurn tíma. Ávöxtunarferrill ríkisbréfa er svipaður og fyrir mánuði, þó hefur hann hliðrast lítillega niðurávið á bréfum með líftíma innan við ár en lítillega upp á við á bréfum með lengri líftíma.

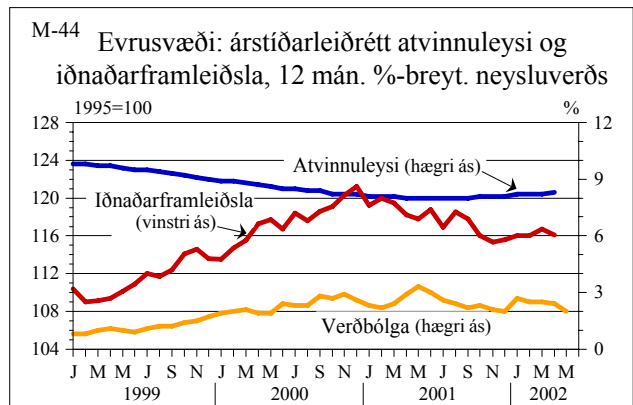


Ávöxtunarkrafa 15 ára spariskirteina hefur verið 5,4% að meðaltali það sem af er júní, eða svipuð og þegar Hagvísar komu út í maí, en hefur hækkað um 0,4 prósentur frá áramótum. Ávöxtunarkrafa 25 ára húsbrefa hefur lækkað lítillega frá áramótum.

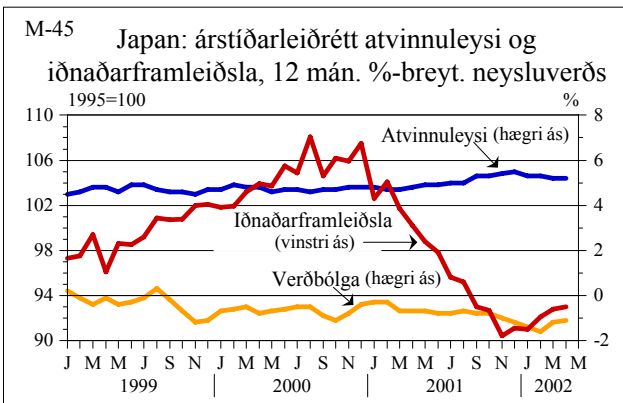
VIII Alþjóðleg efnahagsmál



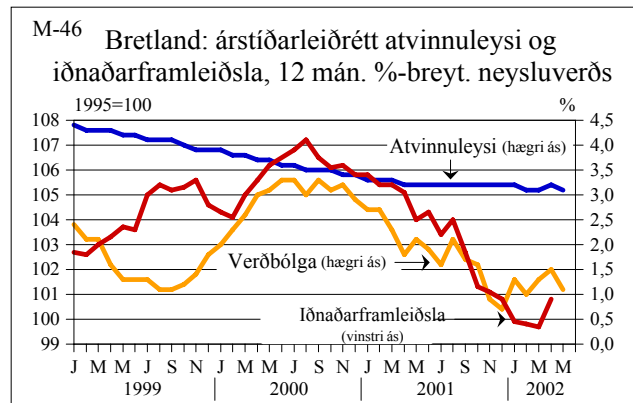
Vísitala neysluverðs var óbreytt í júní og 12 mánaða verðbólga mældist 1,2%. Iðnaðarframleiðslan jókst um 0,2% í maí, sem var undir væntingum. Atvinnuleysi í maí mældist 5,8% og minnkaði um 0,2% frá apríl-mánuði. Störfum fjölgaði þó afar lítið. Viðskiptahallinn jókst í met 112,5 milljarða dala á fyrsta fjórðungi ársins, sem var mun meira en vænst var. Samdráttur í smásöluverslun í maí kom á óvart.



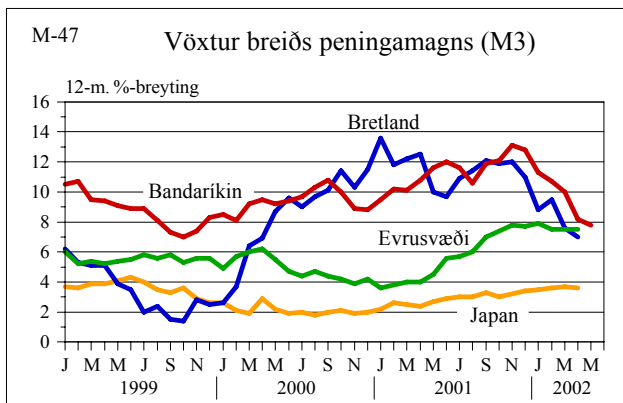
Iðnaðarframleiðsla dróst saman um 0,5% í apríl eftir vöxt í 4 mánuði samfleytt. Samdráttur á Ítalíu var meginástæðan. Landsframleiðsla jókst um 0,2% á fyrsta fjórðungi ársins og var aðeins örlítið meiri en fyrir ári. Verðbólga á evrusvæðinu minnkaði um 0,4% milli mánaða og var 2% í maí, sem er jafnt verðbólguþolmið ECB. Kjarnaverðbólga, sem ymsir telja að ECB horfi töluvert á, jókst hins vegar í 2,6%. Atvinnuleysi á evrusvæðinu jókst í 8,3% í apríl. Aukninguna má rekja til Frakklands.



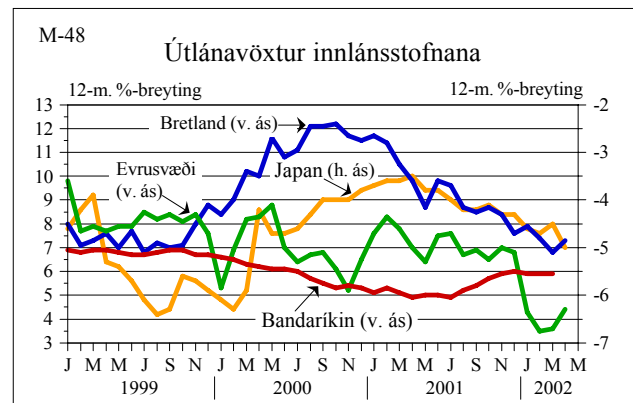
Atvinnuleysi var óbreytt eða 5,2% í apríl, en atvinna minnkaði eigi að síður verulega. Heldur dró úr verðhjöðnun í apríl og mældist hún 1,1% á 12 mánuðum. Iðnaðarframleiðslan jókst þriðja mánuðinn í röð í apríl, eða um 0,2%. Hún er þó enn 7% minni en fyrir ári.



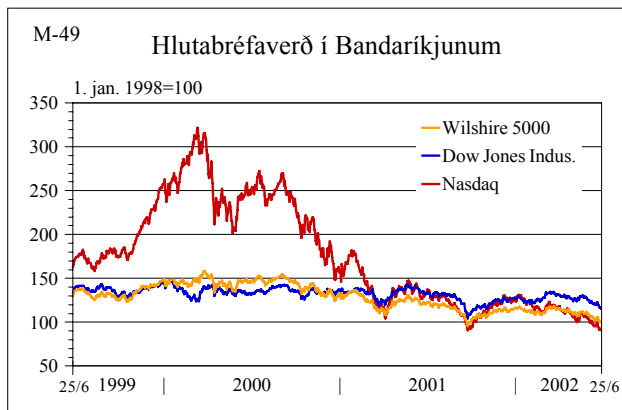
Vísitala neysluverðs án vaxta hækkaði um 0,3% í maí og 12 mánaða verðbólga minnkaði úr 2,3% í 1,8%. Skráð atvinnuleysi minnkaði á ný og mældist 3,1% í maí. Skv. síðustu atvinnukönnun jókst hins vegar atvinnuleysi úr 5,1% í 5,2%. Iðnaðarframleiðslan jókst í maí, eftir langt tímabil samdráttar.



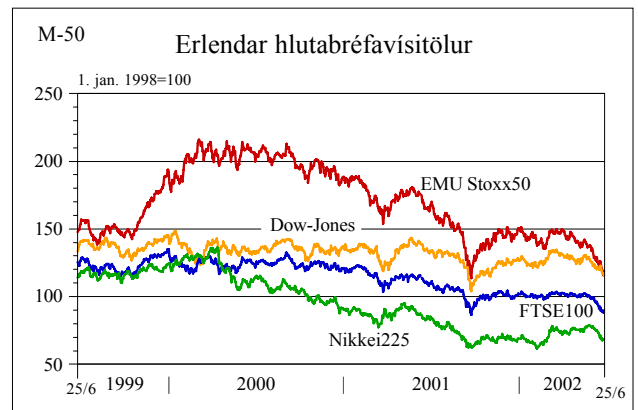
Ársvöxtur M3 jókst í apríl í 7,5%. Vöxtur þriggja mánaða meðaltals, sem ECB miðar formlega við, minnkaði úr 7,6% í 7,4%. Í Bandaríkjunum heldur vöxtur M3 áfram að hægja á sér. Hann var 7,8% yfir 12 mánuði til maíloka.



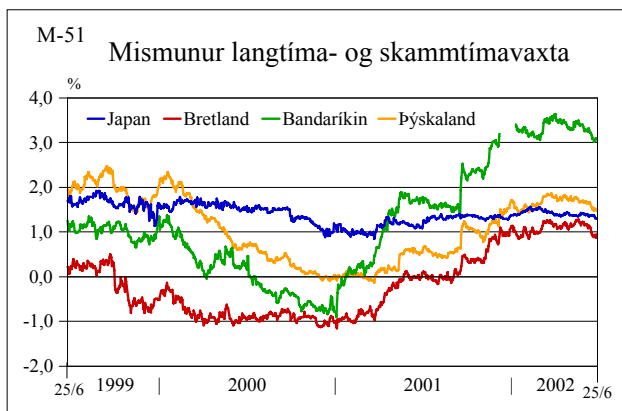
Tólf mánaða vöxtur útlána á evrusvæðinu til aðila innan svæðisins var 4,4% í apríl, en var 4,9% mánuðinn á undan. Tólf mánaða vöxtur útlána í Bandaríkjunum var tæplega 6% í mars.



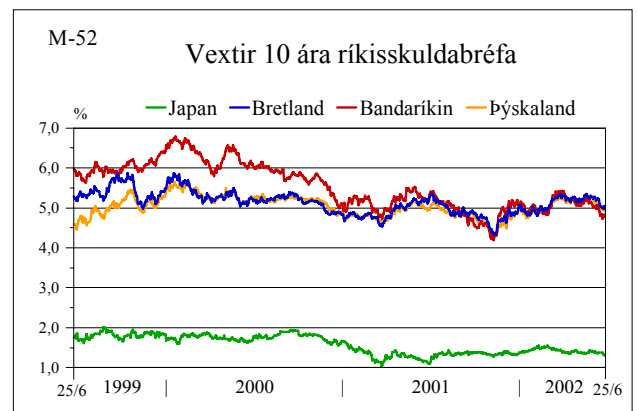
Hlutabréfaverð í Bandaríkjunum hefur lækkað verulega sl. mánuð. Sl. vikur hefur Nasdaq-vísitalan verið aðeins lítillega yfir lágmarkinu frá því í september í fyrra.



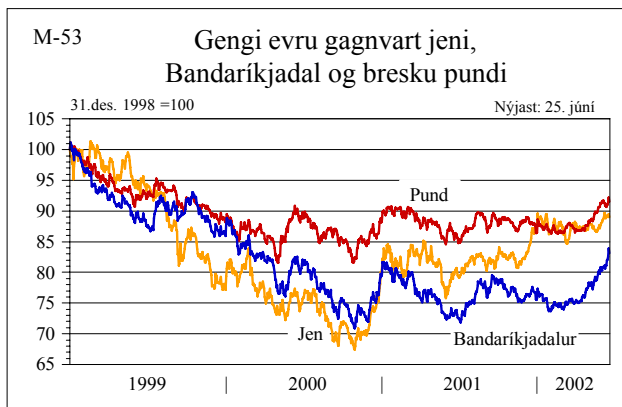
Svipuð og í sumum tilfellum ívið meiri lækkun hefur orðið á hlutabréfa-mörkuðum í Evrópu.



Enn halda helstu seðlabankar heims að sér höndum. Í Kanada og Svíþjóð hafa seðlabankavextir þó hækkað nýlega.



Sl. 4 vikur hefur ávöxtun 10 ára ríkisskuldabréfa lækkað í Bandaríkjunum og á evrusvæðinu, þó ívið meira í Bandaríkjunum.



Gengi evrunnar gagnvart Bandaríkjadal náði tveggja ára hámarki í sl. viku og fór yfir 97 cent. Bandaríkjadalur hefur einnig lækkað gagnvart jeni.

Skýringar við myndir í Hagvísum Seðlabanka Íslands

Mynd 1. Verðbólga

Heimild: Hagstofa Íslands og Eurostat. 12 mánaða %-breyting neysluverðsvisitölu Hagstofunnar og samræmdrar neysluverðsvisitölu EES (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP). Einnig er sýnt verðbólguþétt Seðlabanka Íslands sem tekið var upp í mars 2001.

Mynd 2. Neysluverðsvisitatala eftir eðli og uppruna

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar fjögurra undirliða neysluverðsvisitölnnar: vísitölu húsnæðis, innfluttra vara án áfengis og tóbaks, innlendra vara án búvöru og grænmetis og annarrar þjónustu. Til og með febrúar 1997 er grænmeti innifalið í liðnum innlendar vörur án búvöru og grænmetis. Frá og með mars 1997 breyttist sundurliðun Hagstofu og grænmeti var einnig undanskilið.

Mynd 3. Verð innfluttrar vöru í vísitölu neysluverðs og vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verð á innfluttum vörum án áfengis og tóbaksverðs í vísitölu neysluverðs. Meðaltal mars 1997-febrúar 2002 = 100. Vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala, meðaltal mánaðar. Mars 1997 = 100.

Mynd 4. Verðbólguvæntingar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mælikvarðar á verðbólguvæntingar eru annars vegar verðbólguvæntingar almennings og hins vegar verðbólguálag ríkisskuldabréfa. Væntingar almennings eru skv. könnun sem PriceWaterHouseCoopers gerir fyrir Seðlabankann þrisvar sinnum á ári, þar sem spurt er hver verðbólgan muni verða næstu 12 mánuði. Verðbólguálag ríkisskuldabréfa er mismunur ávöxtunar ríkisbréfa og spariskírteina svipaðrar tímallengdar. Annars vegar er reiknaður mismunur á bréfum til u.þ.b. 2 ára (RIKB 03 1010 og RIKS 03 0210) og hins vegar munur ríkisbréfa til um 5½ árs og spariskírteina til 3½ árs (RIKB 07 0209 og RIKS 05 0410.) Tölur eru í mánaðarlok tímabilið janúar 1999-september 2001 og daglegar frá október 2001.

Mynd 5. Ársfjórðungslegar þjóðhagsstærðir

Heimild: Þjóðhagsstofnun. Magnbreyting einkaneyslu, þjóðarútgjalda og vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári.

Mynd 6. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

Heimild: Þjóðhagsstofnun. Veltubreyting á milli ára sl. tvö ár. Sýndar eru tölur um heildarveltu og fimm undirliði. Tölur eru uppsafnaðar frá ársbyrjun og staðvirtar með vísitölu neysluverðs eða viðeigandi undirvísitölu hennar.

Mynd 7. Greiðslukortavelta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Velta greiðslukorta (samanlögð velta debetkorta og kreditkorta) innanlands og erlendis. Staðvirt er með vísitölu neysluverðs (velta innanlands) og meðalgengisvísitölu (velta erlendis). Sýnd er breyting veltu frá fyrra ári í %, annars vegar í einum mánuði og hins vegar á tímabilinu frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar.

Mynd 8. Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er raunveltuaukning og eftirfarandi hlutföll af veltu: hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði, hagnaður eftir skatta og fjármagnsliði. Úrtak er parað við fyrra ár og notaðar fyrirliggjandi upplýsingar hverju sinni.

Mynd 9. Sementssala og nýskráningar bifreiða

Heimildir: Sementsverksmiðjan hf., Aalborg Portland Ísland hf. og Bílgreinasambandið. Sementssala tveggja aðila, Sementsverksmiðjunnar hf. og Portland Cement. Hinn síðarnefndi hóf sölu sements hér á landi á árinu 2000. Bæði nýjar og notaðar nýskráðar bifreiðir, allir flokkar (fólks-, hópferða-, vöru- og sendibifreiðir).

Mynd 10. Hlutfall samningsverðs af kostnaðaráætlun í útboðum Framkvæmdasýslu ríkisins

Heimild: Framkvæmdasýsla ríkisins. Sýnt er hreyfanlegt meðaltal (óvegið) tíu samninga.

Mynd 11. Vöruskiptajöfnuður sem hlutfall af vöruútflutningi

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 12 mánaða hlutfall.

Mynd 12. Vöruinnflutningur og vöruútflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands. Innflutningur eða útflutningur síðustu 12 mánaða sem hlutfall af 12 mánuðum þar á undan.

Mynd 13. Árstíðarleiddréttur vöruinnflutningur á föstu verði

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 3 mánaða meðaltal vöruinnflutnings er árstíðarleiddrétt. Sett á fast verð og gengi með vísitölu erlends verðlags og meðalgengisvísitölu m.v. innflutning. Vísitala erlends verðlags er fengin með því að vega saman með gengisvoginni vísitölur verðlags í helstu viðskiptalöndum.

Mynd 14. Utanríkisviðskipti

Heimild: Þjóðhagsstofnun. Verð og magnþróun á innflutningi og útflutningi. Almennur innflutningur jafngildir heildarvöruinnflutningi að frátöldum skipum flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður). Almennur útflutningur jafngildir heildarvöruútflutningi að frádregnum skipum, flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður).

Mynd 15. Afli og útflutningsverðmæti sjávarafurða

Heimild: Hagstofan. Afli íslenskra skipa á heimamiðum og fjarmiðum. Sýnt er aflamagn eftir helstu flokkum, uppsafnað frá ársbyrjun til loka næstliðins mánaðar. Verðmæti útfluttra sjávarafurða eru f.o.b.-tölur á nafnvirði, frá áramótum, en ná oftast mánuði styttra fram en aflamagnið.

Mynd 16. Verð á sjávarafurðum og áli

Heimild: Þjóðhagsstofnun og London Metal Exchange (LME). Verð sjávarafurða mælt í íslenskum krónum kemur frá Þjóðhagsstofnun. Það er umreiknað yfir í erlendan gjaldmiðil með því að deila með útflutnings-vöruskiptavog. Verð áls frá LME. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl og auk þess nýjasta álverð. Ekki er árstíðarleiddrétt.

Mynd 17. Olíu- og bensínverð

Heimild: Bloomberg. Hráolía, bensín og IPE, framvirkt verð. Sýnd eru mándarleg meðaltöl, seinustu dagverð og framvirkt verð næstu tveggja ársfjórðunga.

Mynd 18. Hrávöruverð á heimsmarkaði

Heimild: EcoWin/IMF. Mánaðarlegar tölur. Hrávöruverð án eldsneytis, verð á grunnmálum og verðlag matvæla.

Mynd 19. Atvinnuleysi

Heimild: Vinnuálastofnun, Seðlabanki Íslands. Mánaðarlegar tölur. Skráð atvinnuleysi sem hlutfall af mannafla, mælt og árstíðarleiddrétt. Skráð atvinnuleysi er meðalfjöldi einstaklinga sem skráðir eru á atvinnumiðlunum á öllu landinu, sem hlutfall af áætluðum mannafla á vinnumarkaði í hverjum mánuði.

Mynd 20. Atvinnuleyfi og störf í boði

Heimild: Vinnuálastofnun. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Heildarfjöldi útgefna atvinnuleyfa er sýndur og einnig fjöldi nýrra leyfa (og leyfa vegna nýs vinnustaðar). Framboð á lausum störfum hjá vinnumiðlunum í lok hvers mánaðar.

Mynd 21. Atvinnuleysi og fjöldi lausra starfa

Heimild: Hagstofa Íslands og Þjóðhagsstofnun (ÞHS). Hagstofan kannar í apríl og nóvember stöðuna á vinnumarkaði. Hringt er í slembiúrtak úr þjóðskrá og athugað hverjir eru í vinnu og hverjir ekki. Miðað er við skilgreiningar ILO (Alþjóðavinnuálastofnunarinnar). ÞHS athugar í janúar, apríl og september á hverju ári eftirspurnarhlíð vinnumarkaðarins. Gerð er athugun hjá atvinnurekendum um hvort þeir vilji bæta við sig starfsfólki og þá hversu mörgum.

Mynd 22. Launavísitala og kaupmáttur launa

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða breyting launavísitölnnar, tímabil miðast við útreikningstíma. Kaupmáttur sem launavísitala staðvirt með vísitölu neysluverðs.

Mynd 23. Laun á almennum markaði, hjá opinberum starfsmönnum og launaskrið

Heimild: Hagstofa Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Laun á almennum markaði og laun hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum eru undirliðir launavísitölnnar. Tímabil miðast við útreikningstíma vísitölnnar. Launaskrið er hækkun launa á almennum markaði samkvæmt launavísitölu umfram mat hagfræðisviðs á hækkun vegna kjarasamninga. Myndin sýnir launaskrið yfir sl. 4 ársfjórðunga.

Mynd 24. Tekjuafgangur og hrein lánsfjárbörf ríkissjóð

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. Tekjuafgangur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar, sýndur sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárbörf frá ársbyrjun sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárbörf er halli ríkissjóðs að viðbættum löngum og stuttum útlánnum umfram innheimtar afborganir og eignasölu. Jákvæð lánsfjárbörf merkir halla og neikvæð lánsfjárbörf merkir lánsfjárafgang.

Mynd 25. Ríkistekjur og gjöld

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. Sýnd er hlutfallsleg breyting tekna og gjalda ríkissjóðs á milli ára, miðað við uppsafnaðar tölur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar. Óreglulegum liðum er sleppt til að gera tölur samanburðarhæfar milli ára.

Mynd 26. Þróun skatttekna

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. 12 mánaða raunbreyting milli 4ra mánaða hlaupandi meðaltala. Þrír flokkar skatttekna; staðgreiðsla og tryggingagjald, virðisaukaskattur og gjöld tengd innflutningi og áfengi.

Mynd 27. Hlutaþjárfarmaður: Mánaðarleg velta og dagleg verðþróun

Heimild: Verðbréfaþing Íslands. Sýnd er mánaðarleg heildarvelta skráðra hlutabréfa (á þingi og utan þings) og dagleg gildi úrvalsvisitölu og þingvisitölu aðallista. Nýjasta talan um veltu er velta yfirstandandi mánaðar fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 28. Fasteignaverð: íbúðaverð á höfuðborgarsvæði

Heimild: Fasteignamat ríkisins og Hagstofa Íslands. Núvirt fermetraverð í fjölbýli og sérþýli á höfuðborgarsvæðinu. Sýnd er vísitala raunverðs og 12 mánaða breyting nafnverðs. Mánaðargildin eru hreyfanleg þriggja mánaða meðaltöl. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur.

Mynd 29. Raunverð atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungstölur. Vegið meðaltal iðnaðar, verslunar og skrifstofuhúsnæðis, 1995=100. Sýnt er bæði einfalt meðaltal samninga og vegið eftir stærð húsnæðis.

Mynd 30. Íbúðalánasjóður: Afgreidd húsbréf og afgreiddar umsóknir vegna nýbygginga og endurbóta

Heimild: Íbúðalánasjóður og Fasteignamat ríkisins. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Tölur Íbúðalánasjóðs um afgreidd húsbréf á nafnverði og markaðsvirði í hverjum mánuði eru staðvirtar með vísitölu fermetraverðs íbúðarhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu. Fjöldi afgreiddra húsbréfalána til nýbygginga einstaklinga og byggingaraðila og til endurbóta.

Mynd 31. Verð veiðiheimilda í þorski

Heimild: LÍÚ og Kvótahing. Sýnt er meðalverð hvers mánaðar á aflahlutdeild (varanlegur kvóti) og aflamarki (leigukvóti eða skammtímakvóti) í þorski.

Mynd 32. Ársfjórðungslegt raungengi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Raungengi miðað við hlutfallslegt neysluverð annars vegar og hlutfallsleg laun hins vegar.

Mynd 33. Gengisþróun krónunnar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Raungengi, mánaðarlegar tölur miðað við hlutfallslegt neysluverð. Vísitala innflutnings og útflutnings miðað við viðskiptavog (vöru og þjónustu). Mánaðarleg meðaltöl. Nýjasta gildi gengisvísitalna er meðaltal þeirra daga sem liðnir eru í mánuðinum fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 34. Útlánaaukning lánakerfisins

Heimild: Seðlabanki Íslands. Breyting frá sama ársfjórðungi síðasta árs.

Mynd 35. M3 og innlend útlán innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. 12 mánaða %-breytingar á mánaðarlokatölum. Breyting útlána er með FBA hf. frá og með mars 1999 og með Kaupþingi banka hf. frá janúar 2002. Útlánaþróun er einnig sýnd leiðrétt fyrir áætluðum áhrifum verðlags- og gengisbreytinga á stofn verðtryggðra og gengistryggðra lána.

Mynd 36. Raungildi M3 og innlendra útlána innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. Staða í lok hvers mánaðar er færð til fasts verðs með neysluverðsvísitölu. M3 er árstíðarleiðrétt. Í mars 1998 bætast útlán FBA hf. við vísitölu útlána og Kaupþing banki hf. í janúar 2002. Janúar 1999=100.

Mynd 37. Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

Heimild: Seðlabanki Íslands. Grunnfé Seðlabankans og staða endurhverfra viðskipta lánastofnana við Seðlabankann. Sýnd er 12 mánaða breyting 3 mánaða meðaltala.

Mynd 38. Stýrivextir Seðlabanka Íslands og vextir á peningamarkaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar tölur um ávöxtun í endurhverfum verðbréfasamningum Seðlabankans við lánastofnanir og ávöxtun á peningamarkaði á skuldbindingum til 1 dags og 3 mánaða.

Mynd 39. Skammtíma vextir og vaxtamunur við útlönd

Heimild: Seðlabanki Íslands. Munur 3 mánaða ríkisvixlavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Skammtímaraunvextir reiknaðir sem vextir í endurhverfum verðbréfa kaupum Seðlabankans leiðréttir fyrir verðbólguálagi ríkisskuldabréfa. Vikulegar tölur.

Mynd 40. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisbréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kautilboð í ríkisbréf til u.þ.b. 1½ árs, 5 ára og 11 ára (RIKB 03 1010, RIKB 07 0209 og RIKB 13 0517).

Mynd 41. Tímaróf óverðtryggðra vaxta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Myndin vinstra megin sýnir REIBOR-vexti á lánum til mislangs tíma. Myndin hægra megin sýnir vexti í kautilboðum á ríkisvixlum og ríkisbréfum.

Mynd 42. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kautilboð viðskiptavaka í 15 ára spariskírteini og húsbref í lok síðasta viðskiptadags mánaðar. Sýndir eru flokkarnir RS15 1001 og IBH22 1215.

Mynd 43. Bandaríkin: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 44. Evrusvæðið: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 45. Japan: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 46. Bretland: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 47. Vöxtur breiðs peningamagns erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Peningamagn skilgreint sem M3 eða því sem næst.

Mynd 48. Útlánavöxtur innlánsstofnana erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Útlán án markaðsverðbréfa. Tölur fyrir Bretland eru aðeins útlán til einkageira.

Mynd 49. Hlutabréfaverð í Bandaríkjunum

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Sýndar eru Nasdaq Composite vísitalan, Dow Jones Industrial Average (einnig sýnd í mynd 50) og Wilshire 5000 vísitalan. Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 1998.

Mynd 50. Erlendar hlutabréfavísitölur

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Hlutabréfavísitölur á evrusvæðinu (EMU Stoxx 50), í Bretlandi (FTSE100), Japan (Nikkei 225) og Bandaríkjunum (Dow-Jones Industrial). Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 1998.

Mynd 51. Mismunur langtíma- og skammtíma vaxta

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Mismunur á vöxtum 10 ára ríkisskuldabréfa og skammtíma vöxtum, í Japan, Bretlandi, Bandaríkjunum og Þýskalandi. Skammtíma vextir í Bretlandi og Þýskalandi eru 3 mánaða millibankavextir en í Japan og Bandaríkjunum 3 mánaða ríkisvixlavextir.

Mynd 52. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa

Heimildir: EcoWin. Daglegar tölur. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa í Japan, Bretlandi, Bandaríkjunum og Þýskalandi.

Mynd 53. Gengi evru gagnvart jeni, Bandaríkjadal og bresku pundi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar vísitölur. Krossgengi m.v. íslenska krónu. Vísitölurnar eru settar á 100 31. desember 1998.